

We Wtorek dnia 5. Lipca 1814.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — W Niedziele, d. 3. b. m. odprawiono się w tutejszym Kościele Ewangelickim uroczyste dziękczynne nabożeństwo za zawarcie pokoju i szczęśliwy powrót N. Pana do stolicy.

Z tegoż powodu była tegoż dnia maskowana reduta w mieyskiéy redutowéy sali, gdzie portret N. Pana, oraz inne allegoryczne wizerunki, stosowne do obecnych wielkich wypadków i szczęśliwéy przyszłości, umieszczone i oświecone były.

Dnia wczorayszego święcili także Aktorowie Polscy uroczystość pokoju i powrotu N. Pana do stolicy, dawszy w tutejszym teatrze stosowną sztukę z kantatą, zrobioną przez Dyrektora tuteyszego teatru Polskiego. Wszystkie stosujące się do téy uroczystości wyrazy, a szczególniéy następujące dwiestrofy kantanty, którą śpiewali Aktorowie Polscy przed ozdobionym portretem N. Pana, z żywemi oklaskami przyjęte zostały. — Oto są rzeczzone strofy.

*Rzym był wielki za Trajana,
Za Cezara robił dziwy;
Lecz pod Tytem był szczęśliwy,
Bo miał Oycę, lecz nie Pana.
Te Tytusa boskie wzory,
O iak wiernie naśladać
Ten, co teraz nam panuje,
Nasz Franciszek, Tytus Wtóry.
On to Marsa wstrzymał w boju,
On Janusa zawarł bramy,
Jego dziełem, że pokoiu
I swobody używamy.
Żołnierz wrócił do siedziby,
Oręż wlembiesz przemieniony,
Ręczę role kraie w skiby,
I dla siebie zbiera plony.*

Wiedeńskie.

Doszła nas ku końcowi zeszłego miesiąca z urzędowego źródła ta smutna wiadomość, że miasto cyrkułowe Tarnów d. 15. z. m. przez wybuchniony na Żydowskiéy ulicy pożar po większéy części ogniem spłonęto; 69 wielkich, 14 małych murowanych, a 31 drzewnianych domów, 3 rzędy domów na głównym placu, klasztor i Kościół Bernardytów, rządowe budynki, używane na magazyny i klasztor Pobernardyński stały się pastwą płomieni. Rząd poczynił iak najlepsze urządzenie dla sprawienia ulgi w tém nieszczęściu i stawiania domów.

Z Wiednia. — Pod tym artykułem zawiera Gazeta Wiedeńska następujące wiadomości:

Dnia 18. Czerwca o godz. 6téy po południu przyymował Jego C. K. Apostolska Mość w sali obrzędowéy życzenia od Dworu swojego.

Tegoż dnia pojechał był N. Pan z N. Cesarzową i N. Familią swią, otoczony bliższym Dworem swoim, do dworskiego teatru przy bramie Kärntnerskiéy, gdzie grano allegoryczno-dramatyczną sztukę pod tytułem: Święcenie przyszłości. Za prośzeni biletami na widowisko to Widze, w półgali znajdowali się na niém. Za wejściem NN. Cesarstwa Ichmość zabrzmiały trąby i kotły, a całe zgromadzenie powitało ich nayserderczniejszemi wiewatami. Wczasie wyrazów stosujących się w téy sztuce do obecnych radośnych wypadków wynurzali Widze iak nayserderczniéy miłość i wdzięczność swoją naymiłościwшему Oycu Ojczyzny, Cesarzowi i Wybawcy. Na końcu téy allegorycznéy sztuki śpiewano himn narodowy: „Boże zachowaj Franciszka Cesarza“, a wszyscy Przymotni mieszali pienia swoje z pieniem Aktorów, pozdrawiając po

każdę strofie wiewatami nayukochańszego Monarchę. — N. Pań opuścił rozrzewiony zgromadzenie, a każde serce towarzyszyło naymłodsziemu Monarsze, który ze zwyciężką wielkością łączy uczucia popularności dla swojego wierbie przychylnego Ludu.

Oprócz tego umieściła jeszcze Gazeta Wiedeńska następujący artykuł:

„W biegu upłynionéy wojny, ściągnęci na siebie szczególniejszą uwagę N. Pana z pomiędzy Obywateli Galicyjskich Xiążę Ludwik Jabłonowski i Hrabia Ignacy Krasicki, przez dowody żywego patriotyzmu i prawdziwéy przychylności do świątęy Osoby naszego naymłodsziwego Monarchy i Jego Rządu. N. Pan raczył z tego powodu dać Xięciu Ludwikowi Jabłonowskiemu kommandorski Krzyż orderu S. Leopolda, a Hrabieciu Ignacemu Krasickiemu bezpośrednim przydyalnym listem, podpisanym przez Hrabiego Ugarte, Ministra Stanu i Konferencyi tudzież W. Kanclerza, oświadczyć swoją szczególniejszą zyczliwość.“

Gdy wszystkie Prowincye Ces. Austriackiego Państwa (pisze Gazeta Wiedeńska) poprzysyłały swoje Deputacye do Dworu, aby N. Cesarzowi i Królowi hołdy życzeń swoich złożyły, raczył N. Pan d. 22go Czerwca o godz. 11tęy, przed południem przyjąć je w C. K. obrzędowéy sali.

N. Cesarz i Król otoczony WW. Urzędnikami Dworu i Kapitanami gwardyi, miał przy téy sposobności do obecnych Deputowanych następującą z tronu przemowę:

„Po wieloletnich ofiarach i cierpieniach, zgromadzam nakoniec w dniu dawno pragnionym Deputowanych wiernych Prowincyi Moich około tronu, którego głównemi filarami były od dawna miłość i niezłomna wierność Ludów Moich. Dzień dzisiejszy jest ieden z najszczęśliwszych życia Moiego.“

„Pokóy świata zawarty; z nim dostaną się także i Moim błogosławionym Kraiom w udziale spokojność i szczęście.“

„Wy, Moi wierni Poddani, dopełniliście w zupełnéy mierze obowiązku swojego ku Mnie i Oyczyźnie. Serce Moie daie Mi to świadectwo, że i Ja Moiego dopełniłem. Ze stałością i bez lękania się znieśliśmy twarde ucisk dwudziestu lat pustoszącýy wojny. Już one przemienęły; zte, zniszczonémiest w swoich korzeniach; wierność i stałość Moich Ludów, waleczność zwyciężkich Wóysk Moich uczyniły to, osiągnięcie czego zaledwie zdawało

się podobném. Zostawiuemy Potemkóm naszym przykład chwalebny; będą oni wytrwałość naszą błogosławić.“

„Z wdzięczném uczuciem uznaję to, co we wszystkich częściach Moięy Monarchii dla przywrócenia i utrzymania całości uczyniono.“

„Szczególniejsze ukontentowanie sprawiła ci moje dowody wiernéy przychylności, które codziennie odbieram nawet od Prowincyi, oderwanych niejaki czas od Państwa Moiego, a teraz zoowu z niem połączone. Im boleśniejszém było rozdzielenie się, tém więciej nagradzajacém jest to uczucie, że Moie Dzieci Oycza swojego w żadnóy zmianie stosónków nie zapomniaty.“

„Mamy głębokie do leczenia rany: kilka lat spokojności, a one znikną.“

„Przy duchu, który Moją Monarchię dotychczas ożywia i który (polegam z pewnością na Moich Ludach) nadal ożywiać ją będzie, stanie się nawet naytrudniejsze, dla twém.“

„Przetrwaliście próbę nieszczęścia; okazcie teraz, że umiecie używać szczęścia. Kochajcie Państwo, którego Członkami jesteście. Kochajcie waszą Oyczyznę, ufajcie waszemu Monarsze i nie zapominajcie nigdy, że wspólne dobro wasze iedynym życia Moiego jest celem.“

Po téy przemowie, która naygłębsze rozczulenie sprawiła, oddalił się N. Pan do tajnéy Izby radnéy, gdzie poiedynczym Deputacyom dawał audyencyę.

N. Cesarzowa znaydowała się z C. K. Familią podczas téy uroczystéy audyencyi w C. K. obrzędowéy sali, w miejscu umyślanem na to przygotowaném.

Oprócz tego pisze jeszcze Gazeta Wiedeńska, że z powodu pamiętnéy zawsze w rocznikach Cesarstwa Austriackiego audyencyi, danéy przez N. Pana d. 22. Czerwca Deputacyom wszystkich C. K. Kraiów, obrane były ze strony Królestwa Galicyi następujące Osoby Deputowanymi: Jan Kanty Hrabia Stadnicki, C. K. aktualny tajny Radca i Szambelan; Hrabia Ossoliński C. K. aktualny tajny Radca; Antoni Hrabia Lanckoroński, C. K. aktualny tajny Radca; Ludwik Xiążę Jabłonowski, Kommandor Ces. Austr. orderu S. Leopolda; Stanisław Hrabia Mnisek, C. K. Szambelan; Ignacy Hrabia Krasicki; Xawery Hrabia Starzeński; Ur. Stanisław Broniewski Xiądz Stanisław Stocki, kapitulny Wikaryusz Arcybiskupstwa Lwowskiego i Jan

Hofmann Radca magistratualny i Dowódca wszystkich uzbrojonych korpusów miast w Łwowskich. Na czele téj Deputacji stał Gubernurator Królestw Galicyi i Lodomeryi, Piotr Hrabia Goess, w charakterze Prezesa Stanów krajowych.

J. C. K. Apostolska Mość ^{potrac} od dawna życzeniem znalezienia sposobności, w którejby mógł złożyć Xięciu Rejentowi Angielskiemu w szczególniejszy dowód wdzięcznego uznania nieśmiertelnych zasług, które Anglii przez stałe trzymanie się za rękę swiego Rządu i przez szlachetne przy czynienie się do oswobodzenia Europy, w powszechny sprawie położyła, przesłał Jego Królewicowskiéj Mości ozdobę orderu złotego Runa z tą prośbą, aby ją nosił jako dowód naywyższyć przyjaźni Jego. N. Cesarza i Król, jako W. Mistrz i Zwierzchnik tego okazałego orderu, uwolnił Jego Królewicowską Mość Xięcia Rejenta od przysięgi, którą tylko Katolicy Kawalerowie składają zwykli. — Oprócz tego mianował J. C. K. Mość Xięcia Rejenta Właścicielem Austryackiego pułku huzarów, który nazywać się będzie pułkiem Xięcia Rejenta Angielskiego.

Dnia 8. Czerwca miał C. K. Minister interesów zagranicznych Xiążę Metternich zaszczyt, wręczyć Xięciu Rejentowi na umysłéj audyencyi ozdoby powyższego orderu, a Hrabia Meerveldt, C. K. Ambassador przy Królewskim Dworze W. Brytanii, miał honor oddać rzeczonemu Xięciu na léjze audyencyi własnoręczny list N. Cesarza.

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytania.

W pismach publicznych czytamy następujące wiadomości z Londynu:

Xiążę Rejent zatwierdził dnia 2 Czerwca traktat pokoju zawarty w Paryżu. Działania Towaru i w zwiezycu dawały ognia przez całą godzinę, i nadzwyczajny dodatek do Gazety dworskiej doniósł Publiczności o tym ważnym wypadku. Xiążę Rejent przestąpił to swoje zatwierdzenie do Paryża.

Dnia tegoż były wielkie pokoje u Królowey. O godzinie piérwszý z południa przybyła Xiężniczka Karolina; piérwszy to raz wychodziła się publicznie na pokoiach, a gdy ukazała, podał iéy rękę Xiążę Następca Oranii, dla zaprowadzenia iéy do powozu.

Xiężney Oldenburskiej, iadący do pałacu Królowey, assistował oddział gwardyi końney. Xiążę Reient przybył o godzinie trzeciej na pokoje z okazałym orszakiem, i bawił do ótej. Królowę otaczały Xiężniczka Wallii Karolina, Xiężniczka Augusta i Marya, tudzież Xiążę i Xiężna York, Xiążęta Kent, Sussex, Cambridge, Gloucester i Xiężniczka Zofia Gloucesterska. Widziano między obecnymi Xiążąt Oranii, Wirtemberskiego i Oldenburskiego, a byto na pokoiach do 4000 osób.

Radość naszą z powodu pokoju zmieszało nieprzyjemne zdarzenie. Wiadome są niesnaski między Xięciem Rejentem, a małżonką jego Xiężną Wallii. Wiadomo także, iż Królowa postanowiła mieć u siebie w terażniejszym miesiacu dwa razy pokoje. Xiążę Rejent zważywszy, iż niepodobna mu będzie wymówić się od znajdowania się na nich, oświadczył Królowey, iż postanowił stale nie spotkać się nigdzie ani publicznie, ani prywatnie z Xiężną Wallii. Królowa zaś tém uwiadomiła Xiężnę o tém postanowieniu jego, co dało powód Xiężnie do napisania listów, tak do Królowey, jako i Xięcia Rejenta, w których utyskuje na niestuszną surowść i upokorzenie siebie, a wcale niezastużone. Wszakże przyrzekła nie pokazać się na zapowiedzianych pokoiach u Królowey. — Słychać, iż strona opozycyyna poda w Parlamencie wniosek względem korespondencyi Xiężney Wallii z Królową i Xięciem Rejentem, ogłoszonéj przez dzienniki. Ale ten tylko skutek będzie miało, iż obie strony bardziej się osławią, a co boleśnieszysza, że w chwili zieczania się znakomitych Cudzoziemców.

Xiężna Wallii, była d. 3. Czerwca na teatrze w Conventgarden. Jak tylko sprostozona była od widzów, powstało całe zgromadzenie i przywitało ją naywyższym oklaskiem, żądając pieśni: Boże zachowaj Króla, którą też przy hucanych okrzykach odśpiewano.

W Londynie poczyniono przygotowania dla iak nayokazalszego przyjęcia N. Cesarza Rossyyskiego i N. Króla Pruskiego.

Flotta Angielska, na którą wsiadł w porcie Bulońskim Cesarz Alexander z Królem Pruskim i znakomitą świtą, wysłała d. 6go Czerwca pod żagle o godz. 1wszýj p. południu. O godz. ótej wieczorem wylądowali NN. Podrózni w Doves.

Już to drugi raz (piszą dzienniki Angielskie) widzi Anglija Cesarza Rossyjskiego, a Króla Pruskiego raz pierwszy.

NN. Monarchowie wypłynęli z Buloigne na okręcie *Impregnable* dowodzonym przez Xięcia Klarencyi, a towarzyszyły im Król. Angielski liniowy okręt *Monarcha*, fregata *Jazon*, iachty *Royal Sovereign* i *Charlotte* wraz z kilkunastoma innymi okrętami. Podczas odplynienia strzelano ze wszystkich dział.

Ta flotta przyplynęła na brzegi Angielskie z mocnym wiatrem, z którego to powodu okręt *Impregnable* o półtory mili od Dover na kotwicy stanąć musiał. Xiążę Klarencyi kazał puścić na morze swoją szalupę dla wyszukania nayszygodniejszego na wylądowanie miejsca; lecz ponieważ wiatr zwolnił, przeto wysiedli NN. Monarchowie w Dover na ład wśród huku wszystkich dział okrętowych i brzegowych, tudzież wśród radośnych okrzyków niezmiernego mnostwa ludu. Widok był przepyszny; matki i ludzie okrętowi ubrani byli wszyscy w niebieskie kamizelki i białe pantaloney.

Z NN. Monarchami wysiedli oraz na ład Królewic Następca Pruski, Królewic Wilhelm, drugi Syn Króla, Królewic Wilhelm Brat Króla, Królewic Fryderyk Brataniec Króla i Xiążę August Kuzyn jego; za nimi wysiedli Feldmarszałek Blücher, Baron Humboldt, Pruski Kanclerz Stanu Hardenberg, Hrabia Nesselrode, Baron Anstett, Jenerałowie Płatow i Czerniszew, Lekarz Cesarza Rossyjskiego Doktor Wylie, Karol Stewart, Pułkownik Cooke, Kapitan Wood &c.

Na brzegach powitali NN. Monarchów Lord Yarmouth, Lord Karol Bentink i Hrabia Rowlyn, a potem poiechali pod eskortą szarych Szkotów do domu Pana Fectora. Gwardya honorowa, przeznaczona dla NN. Monarchów, składała się z dobranych z czterech pułków liniowych ludzi i z milicyi Wallii.

Cesarz Alexander zdawał się być nieco znudzonym powietrzem morskiem i nocował u Pana Fectora. Król Pruski wysiadł w domu Yorka. NN. Monarchowie mieli wyiechać nazajutrz o godz. 9tęj zrana do Londynu. Gościniec tęj stolicy do Dover wystawiał niewidziany nigdy widok. Zawalonym był ón od switu całą ludnością okolicy tamtejszēy. Wszystkie miejsca wzdłuż gościny ozdobione były banderami i emblematami.

O godz. 2gięj po południu przyjechało do stolicy kilkanaście 4ro i 6ciokonnnych pojazdów, w których znajdowały się Osoby z świty NN. Monarchów; za nimi szło kilkanaście innych pojazdów, w których znajdowali się Królewicowie Pruscy. O godz. 3cięj gruchnęła ta wiadomość w stolicy, że Sir Karol Stewart odmieniając konie na stacyi w Welling powiedział, iż NN. Monarchowie wyprzedzili go dwiema godzinami wprzód, i że jako partykularni ludzie iechali. Nie chciał temu nikt wierzyć ponieważ było jeszcze w tyle bardzo wiele pojazdów, tudzież oddziałów dragonów i gwardyi Xięcia Rejenta. Lecz wiadomość ta potwierdziła się bardzo prędko, a Cesarz Rossyjski znajdował się już od wpół do 3cięj godziny w Londynie. Monarcha ten iechał w pojeździe swego Posła Hrabiego Lieven bez żadnego służącego, a Hrabia Yarmouth iechał przed nim w prostēy kolasce pocztowēy. Władziano wprawdzie te pojazdy, lecz nie wpadło żadnemu człowiekowi na myśl, aby w którym z nich siedzieć miał Cesarz Rossyjski.

Cesarz Alexander wysiadł w pałacu Poltnęj, w którym mieszka Xiężna Oldenburska; wszedł do niego i przechodził przez dolne pokoje nie będąc poznanym; nakoniec poznał go Xiążę Gagaryn, a Xiężna Oldenburska wybiegła naprzeciw niego na wschody, na których się tak nayserdeczniēy uściskali, przycēm Monarcha małego Xięcia Alexandra pocałował. W tém rozległo się po wszystkich stronach, że Cesarz Alexander przybył, a Lud cisnął się przed pałac i rozpoczął radośne okrzyki. „Niech żyje Cesarz!“

Cesarz pokazał się na balkonie i pozdrowił Lud jak nayspopularniēy. Dopiero o godz. 11tęj ustąpiły tłumy Ludu z przed pałacu.

O godz. w pół do 5tęj wyiechał Cesarz z pałacu dla odwiedzenia w Carltonhouse Xięcia Rejenta. Cesarz siedział w prostym pojeździe, tak, że go nawet przeznaczona dla niego na straż honorowa jazda nie poznała, i dopiero za nim przybyła.

Xiążę Rejent kazał dla Cesarza w pałacu St. James ustroić nayszypyszniēy pokój Xięcia Kumberlanda; Lord Szambelan, Lord Intendent, Xiążę Montrose, Pułkownik Torton i gwardya honorowa bawili tam do 7mēj godziny wieczornēy w nadziei przyjścia tamże tego Monarchy.

Król Pruski przyjechał także niepo-

zany i jak partykularny podróżny do Londynu, wysiadł w pałacu St. James, stanął w pokojach Xięcia Klarencyi, a około godziny 4tęj odwiedził Xięcia Rejenta, u którego całą godzinę bawił.

Skoro Cesarz Rossyyski przez iednego ze swoich pierwszych Officerów N. Królowę Angielską o swoim do Londynu przybyciu uwiadomił, przyjechała też Monarchini w towarzystwie Królowien Augusty i Maryi do stolicy.

Dnia 8. Czerwca przyymował Cesarz ronne odwiedzin w pałacu Xięcia Kumbelanda. Ubrany był w mundur galowy. Hrabia Yarmouth zastępował miejsce W. Szambelana. Xiążę Rejent w mundurze polnego Marszałka, odwiedził go najpierwszy w towarzystwie Xięcia Yorka i Lorda Castlereagh. Gdy Xiążę był na wschodach, wyszedł naprzeciw niego Cesarz. Postawie zagranicznymi i naysznakomitsi Cudzoziemcy byli na tych rannych odwiedzinach, które blisko pół godziny trwały. Gdy Xiążę Rejent odchodził, wyprowadził go Cesarz aż do drzwi i wyjechał wkrótce potem do pałacu Pultney.

Xiążę Rejent polecał zaraz wśród radośnych okrzyków Ludu do pałacu Xięcia Klarencyi dla odwiedzenia Króla Pruskiego, u którego nie mniéj świetne znajdowało się grono. Otaczali Króla Pruscy Królowice i Feldmarszałek Blücher.

Wieczorem o godz. 5tęj było towarzystwo we Dworze Królowej. Monarchini ta otoczona była Królowicami i Królowkami Królewskimi Familii i liczny Dworem.

Cesarz Rossyyski przyjechał tamże w paradnym pojeździe Xięcia Rejenta. Szambelan Królowej Hrabia Morton, miał zaszczyt wprowadzenia tamże tego Monarchy, którego Królowa bardzo pochlebna powitała przemową.

Potém przedstawieni byli Królowej Xiążę Radziwiłł i Xiążę Metternich.

O godz. 6tęj przyjechał Król Pruski z Familiją i swiątą swoją, a Królowa powitała go bardzo świetnie.

O godz. 7męj siałła Królowa do obiadu. U stółu tego iedli: Cesarz Rossyyski, W. Xiężniczka Xiężna Oldenburska, Król Pruski, Królowice Pruscy, Xiążę Radziwiłł, Królewic Następca Wirtemberski, Królewic Następca Bawarski, Xiążę Oranii, Xiążę Oldenburski, Xiążę Karol Meklenburski, i kilka Królowien Angielskich.

Dnia 9. Czerwca oglądał Cesarz Rossyyski w towarzystwie Xiężny Oldenburskiej niektóre osobliwości Londynu.

Niezierzne tłumy Ludu cisną się wszędzie, gdzie tylko NN. Podróżni publicznie się pokazują.

Mówiono powszechnie w Londynie, że NN. Goście zabawią się tam tylko dni diesięć.

Feldmarszał Blücher został także za przybyciem swoim do Londynu zaszczytnie przyjęty. Xiążę Rejent wysłał naprzeciw niego dwóch Pułkowników, którzy go przez radośne wykrzykujące tłumy Ludu zaprowadzili do Carltonhouse, gdzie mu Xiążę Rejent dał audyencyę, a potem wiawszy go za rękę zaprowadził do wielkiej sali napełnionej licznem zgromadzeniem, w obliczu którego powiesił mu niebieską wstęgę orderową z medalionowym wizerunkiem swoim osadzonym auto brylantami. Marszałek ukląkł podczas téj ceremonii przed Xięciem i pocałował go w rękę. Liczni Widze wynurzili radośnemi okrzykami ukontentowanie swoje z powodu téj rozczulającej sceny.

W ł o c h y .

W pismach publicznych czytamy następujące doniesienia z Państwa Kościelnego:

Z Rzymu d. 20. Maia. — Przygotowania na przyjęcie Ojca S. czynią się tu z podwoionym pośpiechem. Przed pałacem Weneckim wystawiona iest brama tryumfalna, iona zaś przed mostem zamkowym. Od bramy del Popolo aż do mostu Pontemolle ciągną się zielone łuki, przeplatane bukszpanem i mirtami. Most łyżwowy z przygotowanym fajerwerkkiem łączy brzeg Ripetta z drogą prowadzącą na łuki S. Antioła. Niezmierne są także przygotowania do powszechnego oświecenia miasta, przez trzy dni trwać mającego. Przybywa tu co dzień wielka liczba osób, a mianowicie Duchowieństwo z różnych Prowincyi. Dla widzów urządzone są wystawy na różnych miejscach, do których bilety przez Muncypalność bezpłatnie rozdawane będą. Cudem będzie, jezeli nikt w tłoku życia nie utraci.

W tych dotychczas uwieziono tu kilka osób, które należały do napadu na Pałac Papieski, gdy Piusa VII. uwieziono; dotychczas wysledzono dopiero 16tu tych winowajców, lecz ogólna ich liczba, według po-

danía samych Francuzów, wynosić ma około 40 osób. Ledwie poiąć można, iak ci ludzie odważyli się zostać w Rzymie. Zapewne sążeni będą iako Przesłępcy obrażonego Majestatu.

Po zniesieniu Rządu Francuzkiego, zdarzyło się teraz w iednym miesiącu więcéy zabóystw, niż przed tém w kilku latach; co podobno też iedyną było zaletą, iaką sobie ziednała surowość Francuzka. Zebraków także wszędzie znouwu pełno.

Roboty okolo urzędzenia Pałacu na Monte Cavallo popierane są z nieustanną gorliwością. Łażnie marmurowe, Gabinet Cesarski i malowania allegoryczne w iednéy chwili zniknęły tak, iak widziane dotąd obce strażce. Przed pałacem paradnie znouwu straż Szwajcarsko = Papięzka w nowych mundurach, mająca, zamiast dawnych tróygraniastych, stosowane kapelusze.

Z wielkiém zadziwieniem Rzymian ziechali tu w tych dniach Matka Napoleona, i Kardynał Fesjch.]

Dnia 28. Maia. — Nim świtać zaczęło dnia 28. b. m., w którym nareszcie wiemy mieć szczęście widzenia znouwu Oycia S., iuż wszystkie ulice napełnione były ludźmi, z których iedni pieszo, inni konno lub w pojazdach przez bramę del Popolo wyruszyli. W mieście, iak w uroczyste święta, wszystkie sklepy były zamknięte; rzemieślnicy dnia tego nie robili, a wszyscy ludzie przystoynie i stosownie do uroczystości dnia byli ubrani. Przewidziano zawczasu, że drzwi, okna, dachy i ulice nie zdołają obiać zbiegającego się zewsząd mnóstwa Ludu, dla tego po całej drodze, przez którą Jego Świątobliwość miał iechać, to iest, z Ponte - molle do Porta del Popolo, a zstamtąd do Watykanu i Kwirynału, w kilka rzędów porobione były siedzenia. Od samego rana, okna i drzwi Domów przyozdobione były kwiatami, wstęgami i obiciami, a ulice napełnione paradnymi karetami Kardynałów, Ministrów zagranicznych, Prałatów i znakomitych mieszkańców Rzymskich. Gwardya obywatelska, żołnierze Papięzcy, gwardye Kapitolińskie, Senatu, gwardya Szwajcarsko = Papięzka, iazda Austryacka, iazda i piechota Neapolitańska nadały temu okazatemu widowowi ieszcze więcéy świetności.

Kilku dniami przed przybyciem Jego Świątobliwości, wszedł był do Rzymu korpus iazdy Węgierskiéy; ta z piechotą Papięzką i obywatelską w dwóch szeregach uszy-

kowana była przy wnięściu do bramy del Popolo. Oddziały téyże iazdy Węgierskiéy stały od Napi do Rzymu i otaczały Oycia S. przy wieździe do Rzymu. Lud na widok woienney postawy tego woyska nie mógł wstrzymać radości swoiéy, która w głośnych odezwała się okrzykami, gdy Kawaler Lebzelttern, nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister N. Cesarza Austryackiego w 4okonnym powozie przez bramę wyiechał. Z poklaskiem i hucznym odgłosem wynurzał Lud sprzymierzonym Mocarstwóm dzięki za przywrócenie pokoju, Religii i Naczelnika Kościoła.

Dla Monarchów bawiących w Rzymie Królestwa Jchmość Hiszpańskich, Króla Sardyńskiego i Królowéy Etruryi, wystawione były na plaću del Popolo okazale balkony. Nim iednak ci Monarchowie mieysca te zajęli, wyiechali z Dworami swoimi naprzeciw Oycia S. do la Giustiniana, majątności Pana Gigli. Gdy J. Świątobliwość tam stanął, wyszli Królestwo Jchmość naprzeciw niemu do powozu, a kłkliwe ich przywitanie się sprawiło na sercach Widzów naygłębsze wrazenie. Królestwo Jchmość towarzyszyli potém J. Świątobliwości do pokoiów.

W Giustiniana byli także P. Dodd i P. Fagan Konzul Angielski, którzy nader uprzejmie przyięci byli. Przed wyjazdem zstamtąd, dał Oyciec S. z balkonu, umyślnie na ten koniec wystawionego, licznie zbranemu Ludowi błogosławieństwo.

Wyiechał potém J. Świątobliwość do Ponte - molle, gdzie stał w pogotowiu orszak, mający mu towarzyszyć do miasta. Przyięty tam był od Kommissyji Stanu; agdy Cesarzsko-Austryacki Minister Kawaler Lebzelttern, Minister Portugalski Kawaler Pinto, Jen. Pigoatelli Cerchiera, Dowódca woyska Neapolitańskiego z Sztabem swoim, i Szambelan Margrabia Montroni zbliżyli się do powozu J. Świątobliwości, wysiadł Oyciec S. z niego, i przypuścić ich do ucałowania ręki. Odmieniwszy potém suknie, wsiadł do przygotowanego powozu, będącego podbrukiem Króla Hiszpańskiego Karola IV.. Przy Oycu S. siedzieli Kardynałowie Matei i Pacca. Powóz ciągnęło 72 młodych ludzi, przed którym szły biało ubrane dzieci z gałazkami palmowemi, a obok po prawéy, iechał konno Jenerał Pignatelli, po lewéy zaś, Pułkownik dowodzący iazdą Austryacką.

Droga z Ponte - molle do Porta del

Popolo zasłana była mirtami i kwiatami, a okrzyki radości Ludu trwały nieprzerwanie.

Przy Porta del Popolo przyjeży był Oyciec S. od Senatu Rzymskiego, a Margrabia della Valle miał następującą przemowę:

„Oycze Święty! Gdy Religia tryumfuje; gdy się świat Katolicki raduje; gdy się wierni Twoi Poddani weselą; gdy się nade wszystko Rzym, stolica Papieżka, cieszy, szczęście to pochodzi z okazałej stałości, jakąś W. Świątobliwość w przeciwnościach Kościoła i tronu okazał. Senat i mieniem Ludu Rzymskiego składając u nóg W. Świątobliwości najgorętsze dzięki, oddaje Ci hołd wierności, którą zawsze w sercu swoim zachował. Dawszy on w każdéj okoliczności niewątpliwe dowody przywiązania i uszanowania, za szczęśliwego się pozycywie, iż przy szczęśliwym powrocie Twoim, iak w każdéj innéj przygodzie, dowiesz tego może, i prosi W. Świątobliwości o oycowskie błogostawieństwo.“

Oyciec S. odpowiedział:

Dziękujemy Senatowi Rzymskiemu za uczucia, które nam imieniem Ludu Rzymskiego wynurzył; lecz nic nie pochodzi od Nas, ale wszystko od Boga.“

Na to rzekł Margrabia della Valle.

„Pomiędzy cnotami, zdobiącemi W. Świątobliwość, iasnieie także pokora; lecz, Oycze S., widzisz uczucia Senatu potwierdzone przez radośne okrzyki Ludu.“

Oyciec S. podziękował, dając Senatowi błogostawieństwo.

Za każdém postępowaniem parady powiększał się zapał, aż J. Świątobliwość stanął przed Kościołem S. Piotra, gdzie go Król Sardyński przy drzwiach przyjąwszy, w nogę chciał pocałować, na co Oyciec S. nie zezwolił; ale podniosłszy Króla ścisnął. Z Kościoła udał się Oyciec S. przy wzwyż opisanéj paradzie do Kwirynału, gdzie przychylając się do proźby Ludu, dał z balkonu błogostawieństwo.

Wieczorem, miasto iak najokazałéj oświecone było.

Dnia 26. iako w święto Apostoła Rzymskiego S. Filipa Nereusza, udał się J. Świątobliwość do St. Maria Vallicella, zwanéj la Chiesa Nuova, gdzie miał mszą Kardynał Pacca. Po powrocie z tam-

ąd, dał Oyciec S. z balkonu Ludowi błogostawieństwo.

Łazda Węgierska zastąpiła przy Jego Świątobliwości miejsce straży konney honorów. Dowodzi nią Podpułkownik Opitz z pułku huzarów Radeckiego, który się także nad Adyga popisał.

Dnia 27. odwiedzili Oyca S. Królestwo Jchmość Hiszpańscy z Xięciem Pokoju.

Tegoż dnia zrana przybył tu także Lucyan Bonaparte, i miał wieczorem Audyencyją u Oyca S.

Z Królestwa Neapolitańskiego umieściły pisma publiczne następujące wiadomości:

Dnia 21. Maja ogłoszono w Neapolu Patent Królewski téj osnowy:

„Joachim Napoleon, Król Neapolitański &c. Zważając, iż umowy, przez które Królestwo Nasze z pierwszemi Mocarstwami Europy w związku zostaje, i jednomyślne życzenie tychże Mocarstw, każą nam się spodziewać trwałego pokoju; chcąc oraz kochanym Naszym Poddanym podać sposobność użycia szczęśliwych skutków tegoż pokoju, a rolnictwu i rzemiosłóm przywrócić ręce, których z powodu potrzeb krajowych były pozbawione; przekonani także, że każdego czasu w mności i patriotyzmie Poddanych Naszych, gdyby okoliczności tego wymagały, znajdziemy gotową potrzebną siłę do obrony Kraiu, postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

- 1) Konskrypcya wojskowa zniesiona jest w całym Królestwie Naszém.
- 2) Wprowadzony znowu będzie dawny zaciąg dla uzupełnienia wojska, wszelako podmianami, iakie przez wzgląd na ludność, rolnictwo i rzemiosła za potrzebne uznane będą.
- 3) Wojsko wczynnéj służbie będące, w pewnéj liczbie, i na pewny czas, których oznaczenie corocznie sobie zachowujemy, puszczone będzie za urlopem.
- 4) Niniejsza Ustawa nie tyce się ludzi, już powołanych do wojska przez Konskrypcyę wojskową.
- 5) Ministrowi woyny poleca się wygotowanie Projektu względem nowego zaciągu i urlopowania wojska.“

Innym wyrokiem Królewskim pod tymże dniem ustanowiona jest Kommissya, składająca się z Urzędników i Prawników, mająca się zajmować wypracowaniem projektu do potrzebnéj odmiany terażniejszego pra-

wodawstwa. Kommissya ta podzielona jest na cztery Wydziały, z których pierwszy ma wypracować Księgę Praw cywilnych; drugi, tryb postępowania sądowego; trzeci, Prawa o karach; czwarty, Kodex handlowy. Wszystkie Sady będą wezwane, aby nabyte w tym względzie doświadczenia i uwagi swoje Kommissyi prawnéy udzielały.

Cesarzowa Marya Ludwika obwołaną została uroczyście w Parmie Monarchinią i Xiężną.

Tegoż dnia wydał znajdujący się tamże Ces. Austriacki Jen. Major Hrabia Nugent następujące ogłoszenie:

„W pośród wielkich wypadków, które niedawno zasły w Europie, myślały sprzymierzone Mocarstwa o zabezpieczeniu losu poczciwych mieszkańców Parmy, Piacencyi i Gwastali, i o połączeniu ich znowu w jedną rodzinę dla tego, aby przywrócić znowu dnie szczęścia i blasku, pod któremi Ludy te przeszło dwa wieki kwitnęły. — N. Cesarzowa Marya Ludwika, Arcy-Xiężniczka i Córka wspaniałomyślnego Cesarza Austriackiego, rządzić będzie Wami w skutku Umów, które poprzedniczo między sprzymierzonymi Mocarstwami zawarte zostały. Zwiastując Wam z rozkazu JW. Feldmarszałka Hrabiego Bellegardego tę szczęśliwą wiadomość, ogłaszam oraz w skutku wyższych rozkazów, iż tymczasem Rejencya, złożona z niżej wymienionych Osób, odtąd w Imieniu N. Cesarzowéy naywyższe Rządu Kraiu obeymie. — Od téj Rejencyi, która godną jest zupełnie Waszego zaufania i poważania, dowlecie się o tych urządzeniach, które poprzedniczo poczynione zostały w tym zamiarze, aby bieg publiczney Administracyi i Władzy sądowéy przywieść do zgodności z będącemi prawami i z prawdziwem dobrem Waszém. — Podczas ostatnich wypadków wojennych złożyliście najsświętniejsze dowody roztropności, uległości, waleczności i przychylności do dobrej sprawy. Tuszę więc sobie z tego z pewnością, iż i nadal okażecie się godnymi siebie we wszelkich okolicznościach. Dań w Parmie d. 6. Czerwca 1814.

C. K. Jen. Major, Szambelan,
Komandor Orderu Maryi Teresy
i W. Krzyża orderu S. Maurycego.

Hrabia Nugent.

Mianowani Członkami tymczasowéy Rejencyi: Hrabia Cezar Ventura, Dyrektor; Margrabia Kazimierz Melilupi, Prezesem interessów politycznych; Hrabia Albert Scotti i Margrabia August Menora Radcami przy tychże interessach; Hrabia Piotr Politi Prezesem Wydziału prawnego; Domicyusz Crescini i Józef Pelleri, Radcami tegoż Wydziału.

Wyspa Elba.

Według doniesień z Porto-Ferrajo, głównego miasta téj wyspy (zawartych w Gazecie Wiedeńskiéy), było tamże d. 6. Czerwca żywe trzęsienie ziemi, które nie zrządziło wprawdzie szkody, lecz powzechay postrach wzbudziło.

Taż Gazeta donosi ieszcze, że dnia 6. Czerwca przyjechała do Porto-Ferrajo Madame Paulina, Siostra Cesarza Napoleona, a Matzonka Xięcia Borghese. Cesarz Napoleonn używał zupełnego zdrowia i wyjeżdżał codziennie na spacer albo konno, lub też w poieździe, alboliteż iędził na barce po morzu. Codziennie przychodziły do Porto-Ferrajo ekipaze i tabory Cesarskie.

[F r a n c y a.]

Z powodu zawartego pokoju czytamy w pismach publicznych następujący artykuł, wzięty z dzienników Paryżkich:

„Po ogłoszeniu warunków pokoju zdadzamy się, iż ieżli jest przez się ehlubnym, bardziéy ieszcze jest przez okoliczności, w jakich Francya była po utracie wóysk swoich, Kraiów, stolicy i sity morskiéy. Szczęściem, żeśmy w podobnych okolicznościach uniknęli warunków pokoju r. 1763, i tych, które w latach 1709. i 1710. przepisane były Ludwikowi XIV. od Holleandrów, tych nakoniec, na które iuż Bonaparte był zezwolił. — Na południo-wschodzie zyskaliśmy większą część Sabaudyi; na Wschodzie i Północy otaczamy nowym Kraiem potrójną linię twierdz naszych. Odzyskując my na Oceanie Atlantyckim Gujanę, Martynikę, Gwadelupę, i nabywając nowego prawa do St. Domingo, uważać to możemy wtamtéy części świata za dosyć szczęwy wypadek nieszczęśliwéy wojny morskiéy. — W Indyach-Wschodnich załuiemy wprawdzie (bo za coż tego wyznać nie ma-

my!) utraty Isle de France, ale nam zostaje wyspa Bourbon. I to też dosyć jest ważnym, że handel nasz otrzyma na lądzie w Indjach niepedegłą częśćką Kraju. — Co się tycze Szwajcaryi, Holandyi, Niemiec i Włoch, Kraje te przywykłe oddawna do ścisłych związków z Francją, zatrzymają dawny swój związek federacyiny. Szczególnie zaś zgłębie należy ducha tego traktatu. Handel jest teraz pierwszym przedmiotem Kraiów Europejskich; stał ón się powszechnym węzłem, powszechną potrzebą. Gdyby Francya pozostała jeszcze czas niejakim bez handlu, byłaby innym Narodóm przez swe męstwo dłużyzę jeszcze zagrażała; Anglia zaś, pozbawiona związku ze stałym lądem, byłaby niewątpliwie przymuszona narodzić to sobie przez opanowanie wszystkich morz i całego handlu. Uprzątnął to traktat. Europa musiała życzyć, aby Francya odzyskała swój handel i siłę morską. Zmniejszyła się przez to przewaga Anglii na morzu, a przewaga Francyi na lądzie. Równymże interessem Europy było, aby Anglia powróciła do dawnych handlowych związków. Zyskuje przez to w bilansie Europy, a traci nieco z przewagi na morzu.

Po przeczytaniu Aktu Konstytucyi Państwa Francuzkiego (który umieściliśmy w przeszłym Nrze Gazety naszej) czytał Minister Stanu *Ferrand* cztery urzędowne Królewskie.

W pierwszym zabrania Król Cudzoziemcom zasiadać w Izbie Parów i Deputowanych, póki nie pozyskają od Króla Indygenatu, przez obie Izby potwierdzonego.

Drugie urządzenie brzmi tak następująco:

Kazaliśmy podać sobie stan Członków byłego Senatu, i przekonaliśmy się, że pomimo tego, co cały Senat w ostatnim czasie zdziałał dla przyspieszenia powrotu Naszego do Kraiów Naszych, większa część Członków tego została Senatorami potrzebując spoczynku, i że im za ważne usługi w stanie cywilnym i wojskowym należały się nagrody. Nie myślemy wcale pozbawić ich tęg nagrody, i postanowiliśmy zostawić im dotychczasową pensją, jaką dotąd brali. Trochę wolność Nasza rozciąga się nawet na ich wdowy, aby przyszłość nie zasmucała tych, którzy nie mają majątków. Chcąc, aby tym sposobem wszyscy mieli udział naszej Królewskiej życzliwości, stanowimy: 1) Teżniejsze uposażenie Senatorów i Senato-

rye wcielają się do Dóbr Korony pod oddzielną rubryką, i po odłączeniu własności prywatnych przyłączonych do nich przez konfiskatę, która będzie oddana Właścicielom, 2) Członki Senatu rodem Francuzi mieć będą pensyi na rok 36,000 franków, a ich wdowy 6000, jeżeli względem nich uznamy, że ta pensya jest im potrzeba, 3) Dochody z teraźniejszego uposażenia Senatu obracane będą szczególnie na wspomniane pensye, na ukończenie robót w Pałacu Luxemburskim. Po śmierci Senatora, pensya tego wraca do Dóbr Korony, &c. &c. — Działo się w Paryżu d. 4. Czerwca.

Trzecie urządzenie oznacza pałac Luxemburski na mieysce posiedzeń Izby Parów. Mianuje Hr. *Barthelemy* Vice-Prezesem, a Hr. *Semonville* W. Referendarzem (któremu dozór pałacu i archiwum jest powierzony).

Czwarte urządzenie zapewnia Deputowanym do Ciała prawodawczego ich pensją aż do skończenia się urzędowania, i wyznacza tymczasowie pałac Bourbon na ich posiedzenie.

Czytał potem Kanclerz następujące nazwiska mianowanych przez Króla dożywnie 154 Parów Francyi:

Arcybiskup Roinski. — *Biskupi: z Langres, i Chalons.*

Xięta (Ducs), Uzès, Elboeuf, Montbazou, Trémouille, Chevreuse, Brissac, Richelieu, Rohan, Luxembourg, Grammont, Mortemart, Saint-Aignan, Noailles, Aumont, Harcourt, Fitz-James, Brancas, Valentinois, Fleury, Duras, Vaguyon, Praslin, Rochefaucauld, Clermont-Tonnerre, Choiseul, Cogny. — *Xzę (Prince) Benewentski.*

Xięzeta (Ducs) Croy, Broglis, Laval-Montmorency, Montmorency, Beaumont, Lorges, Croi d'Harve, Polignac, Levis, Maillé, Saulx-Tavanne, Force, Castries, Noailles Xięz Polix, Oudeauville, Xięz Chalais, Serrent; — Xięz (Duc) Plocencyi, Xzę (Prince) Wagram. — *Marszałkowie Xięzeta (Ducs) Tarentu, Elchingen, Albufera, Castiglione, Hr. Gouvion-Saint-Cyr, Xięzeta Raguzy, Reggio, Conegliano, Treviso.*

Hrabiowie: Abrial, Barral Arcybiskup z Tours, Barthelemy, Bayanne, Beauharnais, Beaumont, Bertholet, Bernonville, Barbe-Marbois, Boissy d'Anglas, Bourlier Biskup z Evieux, Xięz Cudore, Hr. Canclaux, Casa-Bianca, Chasseloup Laubat, Cholet, Clément de Ris, Colaud, Colchen, Cornet, Cornudet, A-

boville, Auguesseau, Marszałek Xiążę Głański, Hr. Davoust, Domont, Croix, Dedelay d'Azier, Dejean, Enbarrère, Depère, Destut de Tracy, Harville, Haubersaert, Hédouville, Dupont, Dupuy, Emmery, Fabre de l'Aude, Fontanes, Garnier, Gassendi, Gouvion, Herzwin, Jaucourt, Journu Aubert, Klein, Lacépède, Lamartillière, Lanjuinais, Laplace, La-Tour-Maubourg, Lecouteulx-Canteleu, Lebrun de Rochemont, Legrand, Lemercier, Lenoir-Laroche, l'Espinasse, Malleville, Montbadon, Montesquiou, Pastoret, Péré, Marszałek Hr. Pérignon, Pontécoulant, Porcher z Richebourg, Rampon, Redon, Sainte-Suzanne, Saint-Vallier, Ségur, Semonville, Marsz. Hr. Serrurier, Soules, Shée, Tascher, Thevard, Valence, Marsz. Hr. Valmy, Hr. Vaubois, Vernier, Villemazy, Vimar, Volney, Maison, Dessolle, Latour-Maubourg, Xiążę Feltre, Hr. Beillard, Curial, Viomenil, Vaudreuil, Bailli de Crussol, Marg. Harcourt, Marg. Clermont Gallerand, Hr. Charles de Damas.

Niniejszą listę podpisał Król dnia 4. Czerwca.

Wymienieni tu Parowie wykonali zaraz przed Królem przysięgę, toż samo uczynili Deputowani Departamentów.

Zabrał znowu Król głos, i rozkazał Paróm udać się zaraz do Pałacu Luxemburskiego i rozpocząć tam posiedzenie, a Deputowanym z Departamentów rozpocząć także posiedzenie w Pałacu Bourbon pod przewodnictwem Vice-Prezesa Felixa Faulcon, poczem wrócił Król do Tuilleries wśród okrzyków Niech żyje Król! Gwardya narodowa stała w dwóch szeregach.

Z Senatu Napoleońskiego nie weszło do Izby Parów Francyi 43 Członków; między temi jest 18 nie będących rodem z Francyi. Z Francuzów zaś nie utrzymali się: Cambaceres, Siyes, Gregoire, Dyrez, Roger-Ducos, Fouché, Cochon l'Apparent, Dubois-Dubay, (ci wszyscy głosowali na śmierć Ludwika XVI), Garat, Kardynał Cambaceres, Bourlier, Primat, Ferino, Xiążę Vicenza (Caulincourt), Chasset, Euler, Garan de Coulon, Monge, Chaptal, François de Neufchateau, Gurhenent, le Jeas, Röderer i Villetard.

T u r c y a .

Gazeta powszechna zawiera następujący list od granicy Multańskiej pisany d. 1. Czerwca: „Wielkie odmiany w politycznym położeniu Europy, zrządzone przez

ostatnie wypadki w Paryżu, sprawiły także: w Multanach nadzwyczajne wrażenie. Szczegółowiej zaś zdawał się być dotknięty tym niemi Xiążę Hospodar Multański, gdyż po odebraniu wiadomości o wkroczeniu wojsk sprzymierzonych do Paryża i o arzeniu z tronu Bonapartego, zamknął się przez sześć dni w swoich pokojach, oświadczając się być chorym. Toż samo i Xiądz Benjamin, Metropolita w Jassach, który się oddalił był ztamtąd w czasie zajęcia tegoż miasta przez wojska Rosyjskie, a po odejściu Rosyan znowu do metropolitalnej siedziby swojej powrócił, zamknął się także z tego powodu i zachorował. Bojarowie (Szlachta) zaś, radowali się wielce z powodu oswoobodzenia Europy i ostatecznego tryumfu dobrej sprawy, z której to przyczyny powszechna panuje tam radość. Przed domem Austriackiego Ajenta i Konzula Rosyjskiego powiewały bandery ich Monarchów; oświetlali oni swoje domy i dawali ucztę. Wice Konzul Francuzki udawał długo, jakoby nie dowierzał tym wiadomościom, a przed domem jego powiewała toż samo troyfarbna bandera, którą jednakże nakoniec zdjąć kazać musiał.“ (Tu donosi także list o nakazanie przez portę Ottomańską obwarowania czterech twierdz nad Dunajem, tudzież o nałożeniu na Multany kontrybucyi 1,200,000 piastów, o czym donieśliśmy już z korespondencyi naszych w Nrze 45tym Gazety naszej na stronie 412.)

List pisany od granic Tureckich pod d. 29. Czerwca, (który dnia onegdajszego odebraliśmy) zawiera co następuje:

„Według najświeższych wiadomości z Konstantynopola zaszła w Seraiu bardzo znakomita zmiana w Ministerium, która bynajmniej za nieznaczącą poczytaną być nie może. Galib Effendy, który pracował wspólnie około zawartego w Bukurescie pokoju, Mąż posiadający wiele doświadczenia i znany powszechnie z poczciwości swojej, przestał być znowu Rais Effendym (Ministrem interessów zagranicznych); został ón jednakże bez znaków niełaski W. Sułtana z miejsca tego oddalonym, a Halib Effendy, polubieniec W. Sułtana, człowiek zdolny do przedsięwzięć i zawołany nieprzyjacielem Niemców i Rosyan, otrzymał Urząd jego. Porta Ottomańska zdaje się mieć zamiary, które jednakże pokryte są jeszcze zastoną najgłębszą tajemnicą. — Pracują ciągle około obwarowania czterech twierdz nad Dunajem.“